

Савкин кувар

Укуси старог
Новог Сада

Записала, сакупила и испробала
Савка Гојковић

Уз ову књигу

Нови Сад је колевка српског издаваштва и књижарства те су се код Срба у њему првом појавили и кувари и били су популарни и објављивани још у деветнаестом веку. Излазили су временом свакојаки кувари, са националним јелима, велики и мали, домаћи и преведени са страних језика, специјализовани за поједине врсте јела и посластица, намењени дечјој исхрани, дијеталној, макробиотичкој... Осим штампаних кувара већина је домаћица имала своје свеске у које је записивала рецепте, уметала исечке из штампе са рецептима, а домаћице су веома често размењивале и рецепте међусобно. Тако је и госпођа Савка Гојковић имала лепу колекцију властитих и туђих рецепата и ова књига је састављена од њених изабраних рецепата, а без дирања у њихов садржај и лексику како би се сачувала и приказала аутентичност. Рецепти су често неочекивано кратки, а то тумачимо чињеницом да је корисници свеске са рецептима све јасно.

Надамо се да ће читаоци и корисници ове књиге уживати и још при првом утиску осетити мирисе и укусе новосадске кухиње, а ако буде тако, потом ће бити захвални госпођи Савки Гојковић што је сачувала ово наше благо за које се у модерна времена каже да припада нематеријалној културној баштини.

Уредник

Noboraygcha салома
реконаж, 1 моса ог таң
са үндерене спа да
и 1 түнде жаје. Себ заже
н, таң настравини ға
у иң күннө аст. үбү

Сирабана жаја
и мілігін жаја көмікін
и обустын и үзүйсін
дүн. Нізағы сүйкелеше
а шаро. Затем иң го
а, сирина залеса тере
ака. Затеп себе үзделі
шына Реманя. Терес
шарын кайнақтада и
түн. — Шаштағас
шарын көрсөн жағын

Предјела

ОМЛЕТ

8 жуманаца, 4 кашике шећера, 2 кафелфле брашна, 8 шне, 2 обрстлефле кајмака. Само онда не треба тако намазати тепсију ако се кајмак метне.

КРЕМ ВИРШЛЕ СА ЈАЈИМА

1 пар кремвиршли исећи на 8 комада и на масти пржити, кад су упражене налити претходно умућеним 4 јаја. Испећи као кајгану. Осолити, обиберити и топло служити. Добро је увече бутер са брашном израдити.

ФИЛОВАНА ЈАЈА

Скуват тврдо јаја колико ти треба. Затим ољушти и уздушј или попреко пресеци. Извади жуманце и пасирај на сито. Затим им додај мало сенфа, ситна зелена першуна мало кајмака. Добро све измешај и филуј издубљена беланца. Поредај у што и прели кајмаком и пеци у рерни.
— Употребљава се као гарнирунг поред говеђине.

ФИЛОВАНА ЈАЈА

Жуманца скувана пасирати или иситнити, мало соли, мало милерама, две до три каф. сенфа и зетина.

għidha ca' $\frac{1}{4}$ ki

maobati.

għidha jiparag of niss.

iegħi jaġi sekkonhom jaġi ca'

u metu u xgħajnej. Ix-xe c-

te niss, a minn ċe u għo

ja ce qbaqieg kprox minn

rukkien ca' mibuxx u

l-piex jaġi minn u

aktu, iż-żiex jaġi jaġi ja-

għidha jaġi tħalli jaġi ja-

РОЛАТ СА ШУНКОМ

(предјело Мире Секулић)

У 2 дцл. млека ставити 7 дкг. путера, додати и закувати 7 дкг. брашна, добро мешати да нема грудвица и кувати док не буде густо и док се не одваја од суда.

Мешати да се охлади и онда додавати 1 по једно 5 жуманаца и снег од 5 беланаца.

Пећи у јако намазаном плеху.

Фил: 10 дкг. млевене шунке, 2 дцл. миљерама, по укусу бибера и соли.

На топло тесто помазати фил и увити у ролат, прелити миљерамом и запећи у рерни.
Може се филовати с месом, или мозгом.

ПРЕДЈЕЛО

$\frac{1}{4}$ кг. крављег сира,

$\frac{1}{4}$ кг. маргарина,

$\frac{1}{4}$ кг. брашна,

соли мало.

Све замеси и у 4 јуфке подели и разви у 4 правоугаоника.

$\frac{1}{2}$ кг. меса самељи, упржи лукац и динстуј месо, осоли, бибера, 1 цело јаје.

Сваку платну филуј, помажи јајетом ролнуј и пеци на јачој ватри.

Приарузе са саусу
се са ~~150kg~~² ри спанка и останаку
ну и ~~300kg~~² ри спанка замене с
им, јегом бензином паливом
и маси логошем, искрави мотори и
пашује на гасу и то наше
уочавају са са и неупоредујају
и да са са и да изгледају и да
се са пади у пријатељ. Најочуванији
тапа ховер, искавају са приарузе
ијестови (нашум га и спајају са
 себе га нападају) искавају са
јасој бартију око са врсци.

Приарузе са саусу
са, $\frac{1}{4}$ ки тутера, $\frac{1}{4}$ ки краћи
и разфабрик мешавина и останаку
то се мори и симони то су ту

ПОГАЧИЦЕ СА САЛОМ

(Г. М. Матић)

30 дкг. сала замеси са 15 дкг. брашна и остави на ладно место, затим 30 дкг. брашна замеси са 1 јајетом, $\frac{1}{2}$ мале кашике соли, једном великим кашиком винског сирћета и хладном водом, мекано тесто као за штрудлу. По том се развије на дасци и помаже са горњом охлађеном смесом од сала и испресавија, опет развије и остави $\frac{1}{2}$ сата на хладном месту (лети на леду) и тако се ради трипут.

Напослетку се тесто развије, испара ножем, наваде се погачице, помажу размуштеним јајетом (пазити да се крајеви не замажу, јер онда тесто неће да нарасте) послажу се у тепсију и на наглој ијакој ватри брзо пеку.

ПОГАЧИЦЕ ОД САЛА

$\frac{1}{4}$ кг. сала самлети и израдити са 3 дкг. брашна.

30 дкг. брашна, 1 жуманце, комадић масти, 2 кашике кајмака, 1 дл. млека замеси као за питу и разви.

Сало у средину и превити са 4 стране и остави да се одмараш $\frac{1}{4}$ сата. Понови то 2 пут.

После вади погачице: 1 целу а 1 избуши направом? Састави их.

5 дкг. куване млевене шунке и кајмаком пуни рупу. Пећи на ијакој ватри.

Широкие с разрезами.
1 зерно яже 2 разн. разм.
бесов разрезана, подела,
аква.

у расшивоми вставки
о бранца. Когде густе,
или бранцови, яже тонкое
и. Наивыше 2 фасада
и разрезана, прошиты
всюю по наимену разре-
зано краем и оставле-
нены пазы и нюх
автоматически, а ^{затем} про-
шиваны з нити, а

Шестигранник
цифра, 1 зерно. 3½ дюйм метал
тица и у пленки бранца
Порезаны края, якоже или то
года 3 зерна. 7 дюйм бранца и

ПОГАЧИЦЕ С ЧВАРЦИМА

1 кг брашна, 80 дкг самлевених чварака,
1 динар квасца са мало млека и шећера, нека кисне.
Брашно, чварке, соли, 2 јајета, 1 цео сифон замеси
тесто да кисне.

Превијај вади погачице и нека кисну у тепсији.

ПОГАЧИЦЕ СА ЧВАРЦИМА

40 дкг. брашна, 1 цело јаје, 2 кашике кајмака, $\frac{1}{4}$ кг.
самлевених чварака, бидера, соли и 1 динар квасца.

У млеку раствори квасац и подмеси са осталим
брашном, јајетом и горе наведеним. Направи 2 јуфке,

1 разви и намажи чварцима, другом развученом
покри и намажи чварцима, прави као књигу и остави
да кисне 10–15 минута, опет разви и сложи тесто, то
понављати 3 пут, а затим правити погачице.

ПОГАЧИЦЕ С ЧВАРЦИМА

1 шоља чварака = 30 дкг,
30 дкг брашна са 3 дл рума,
3 жуманца, мало соли и 4 кашике кајмака,
2 дкг квасца.

ПОГАЧИЦЕ С ЧВАРЦИМА

1 шоља чварака,
2 шоље брашна,
2 жум.,
1 сатљик кајмака, у брашно утрти мало масти и осолити.

Novarize sa ravnim
u ce sa ~~150kg~~ na spava n osnaku
mu se ~~300kg~~ na spava zavese sa
om, jegovim beznim ravnim
grom logom, morav mimo kao
e pashuje na gazu n novare
mocem og cava n neupoznaju,
ku ~~72~~ cava na drugome mesecu
ko je pragn mrijut. Naocni
čula koreni, uskaje se novarize
lajstovi (momin ga se ~~spajebi~~ n
o tebe ga napade) novary se
jedan hampi opao se tery.

Novarize sa supom
na, 1/4 xi ūmeja, 1/4 xi sprahi
u ravnjakom mesecu n osnaku
osio se mori n ravnim nosilim

ПОГАЧИЦЕ СА СИРОМ

15 дкг сира (пасирати)

15 дкг путера,

17 дкг брашна, мало соли.

Све замеси, тесто остави 3 сата на хладном месту.

ПОГАЧИЦЕ СА СИРОМ

$\frac{1}{4}$ кг. брашна, $\frac{1}{4}$ кг. путера, $\frac{1}{4}$ кг. кравијег сувог сира (пасираног), мало соли направити тесто и оставити бар 2 сата да стоји. Озго се могу и кимом посугти ко воле.

ПОГАЧИЦЕ СА СИРОМ

20 дкг. масти натрти са брашном колико захтева,

$\frac{1}{2}$ кг. крављег сира, соли, мала коцка квасца

са мало млека да се дигне, мало шећера.

Све замеси и вади погачице.

Могу стајати у тепсији 10–15 минута, а могу се одмах пећи.

Жуманџетом помажи.

ПОГАЧИЦЕ СА СИРОМ

$\frac{1}{4}$ кг брашна,

$\frac{1}{4}$ кг путера,

$\frac{1}{4}$ кг сира (пасираног),

мало соли.

Тесто да стоји 1 сат.

Стојише од уромаџе
ага, 3 копче меч. 1 барјару на
сусак. 2 гг. кайсаца на $\frac{1}{2}$ кг гре-
некано зачесани, ако испода
чека и излуцани барјаром. Све
не. Каш је израђено подеснији и
истин и пакаја се чаку урома-
џија смачан. Три пута тајвитец
избације.

Хисфасе од сама дега
кашке, 2 месеци. Мало соли и меч
избачано излуцани. Традиција је
да се смачка са маком брачником. Трећи
и четврти на прву, превиши 3-4
капе једну на другу, превиши 3-4
капе које се не
се сушитој спасој меч. 30 гг. и
се смачкој кайсаца, мало ватре
и подеси и $\frac{1}{2}$ чува.
Или: 15 гг. душика, 15 гг. меч,
2 копче редина - добро уку

ПОГАЧИЦЕ ОД ДРОЖДИНЕ

(од Сике)

5 дин. квасца, 3 коцке шећера, 1 варјачу масти
абтрајбовати, 1 жуманце, 2 дл. кајмака на $\frac{1}{2}$ кг.
дрождине, 1 кг. брашна.

Мекано замесити, ако треба доливати млаког млека
и излупати варјачом. Тесто да је као за крофне.
Кад је израђено поделити на 4 јуфке, растеглити и
намазати сваку дрождином и једну на другу слагати.
Трипут развити уз $\frac{1}{2}$ сата размака.

ПОГАЧИЦЕ

(од Руже)

$\frac{1}{2}$ кг брашна,

$\frac{1}{4}$ кг самлевена сала или масти,
1 јаје (2 жуманца 1 цело)
2 дкг квасца, 2 кашике милера,
2 дл млека.

ПОГАЧИЦЕ С ПУТЕРОМ

(од Машићке)

$\frac{1}{2}$ кг. брашна, $\frac{1}{4}$ кг. бутера, 2 дл. милерама, 3
жуманца. Од брашна оставити нешто ($\frac{1}{3}$) и бутер
израдити.

У мало млека потопити квасца (за 5 дин).

Кад се подиже замеси са милерамом меко као за
штрудлу. Развити. Бутер се стави на средину теста.
Тесто се покупи и онда се тегли 3 пут и пресавија.

Размак 15 минута.

32 Slovarende

Spanien 12 uhr ay 10
der 29. Jany 3 my 4. man
nemmen 3 kann Hajdah
nur durch Zahn entzündet
sind sie auf dem anderen Zah
wurden nicht ausgemessen
die. Passieren in später
taruge. -

Republik ~~Uttarakhand~~ ~~Uttarakhand~~
10 dy 10 p. am 10 j. 10 0 6 0
my 4. 2 den. 10 my 1 kann
aus com. mukha ko
kann Hajdah, mukha
3 x in Spanien

ПОГАЧИЦЕ

$\frac{1}{2}$ кг. брашна у 3 дела расподели.

Два дела замеси са 2 жуманца, млека колико је потребно

у коме има 1 кашичица сирћета (и квасца), средње меко да буде.

Трећи део израдити са $\frac{1}{4}$ кг. маргарина.

Горње тесто развити и маргарин премазати.

Савити као и увек: горе, доле, десно и лево.

Одмараште по $\frac{1}{4}$ сата, 3 пута.

Вадити погачице намазане жуманцетом и посугте кимом.

На јачој ватри пећи.

РУЖИНЕ ПОГАЧИЦЕ

$\frac{1}{2}$ кг. брашна, $\frac{1}{4}$ кг. масноће, у шољи ускисао квасац (1 шоља млека са квасцем укупно) мало шећера у квасац, 1 цело јаје, мало соли, добро измесити, направити погачице, горе исецкати и оставити да кисне у тепсији (2–3) сата, а 1–2 сата $\frac{1}{2}$ кад се прави пола мере.

ПОГАЧИЦЕ

1 олба брашна, 12 лоти путера истрти на даски 3 жуманца мало шећера и соли, 3 кашике кајмака белим вином замесити да буде ни тврдо ни мекано. Великим ножем помесити добро. Развити и правити погачице.

ПОГАЧИЦЕ

(од Јованке)

½ кг. брашна додати соли, натрти са 5 дкг. масти, или маргарина. Прво квасац са шећером усuti у брашно, додати 3 жуманца и 1 беланце, затим 25 дкг. млека и све добро изједначити и лупати да се тесто одваја од вангле.

Ако се хоће онда 35 дкг. млевени чварака са бибером.

Израђено тесто одмах теглити и пресавијати 3 пут.

Четврти пут теглити после одмараша од 45 минута.

Вадити модлом.

После одмараша од 40 минута јуфку развући, премазати чварцима са бибером. Испавијати као обично. Не чекати већ 3 пут превијати и сад оставити опет 40 минута.

Онда развити по жељи дебљине и вадити погачице и пећи на јачој ватри.

ПОГАЧИЦЕ

(од Софије Селак)

½ кг брашна, 1 маргарин, 2 жуманца,
1 дл кајмака, 2 кашике рума, соли,
20 динара квасца.
1 сат да се одмара и 3 пут превијај.

Рязанская

деревня, 19 км от станции, села под
называнием Красное. Численность
населения, около 1500 человек. Река
имеет протяженность в 10 км.

Красное

деревня (расстояние, 1/2 вёрст) 1500
человек. Численность населения
около 1500 человек. Село расположено
на реке Красной, в 10 км от станции
Красное.

Саратовская

деревня, 10 км от станции
Красная Заря. Численность
населения на 1500 человек. Река
имеет протяженность в 10 км.

Малоярославец

деревня, 1 км от станции, села под
называнием Малоярославец. Численность
населения, около 1000 человек. Село расположено
на реке Красной, в 10 км от станции